

คำอธิบายรายวิชา

ดนตรี-นาฏศิลป์

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เวลา 50 ชั่วโมง/ปี

ศึกษาและอธิบายเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่ก่อกำเนิดเสียงที่แตกต่างกัน ลักษณะของเสียงดัง-เบา อัตราความเร็วของจังหวะ Tempo การอ่านบทกลอนและร้องเพลงประกอบจังหวะ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีอย่างสนุกสนานและสร้างสรรค์ ความเกี่ยวข้องของเพลงที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มาของบทเพลงในท้องถิ่น ความน่าสนใจของบทเพลงในท้องถิ่น การเคลื่อนไหวลักษณะต่างๆ การใช้ภาษาท่าและการประดิษฐ์ท่าประกอบเพลง การแสดงประกอบเพลงที่เกี่ยวกับธรรมชาติสัตว์ การเป็นผู้ชมที่ดี การละเล่นของเด็กไทย และการแสดงนาฏศิลป์

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางดนตรีและนาฏศิลป์ในการแสดงออกทางดนตรีและนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์

เพื่อให้เห็นคุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล รวมถึงเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี-นาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มฐ. ศ 2.1	ป.1/1, ป.1/3, ป.1/5	ป.1/2, ป.1/4
มฐ. ศ 2.2	ป.1/1, ป.1/2	-
มฐ. ศ 3.1	ป.1/1, ป.1/3	ป.1/2
มฐ. ศ 3.2	ป.1/2	ป.1/1
	8 ตัวชี้วัด	4 ตัวชี้วัด

รวม 12 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ ป.1

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
1	ดนตรีนำรู้	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ศ 2.1 ป.1/1 ตัวชี้วัดปลายทาง ศ 2.1 ป.1/2	แหล่งกำเนิดเสียง ประกอบด้วยเสียงจากธรรมชาติ เสียงที่เกิดขึ้นจากสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น และเสียงที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ เสียงที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดเสียงที่แตกต่างกัน จะทำให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งเสียงต่างๆ มีคุณสมบัติและลักษณะหลายประการตาม แหล่งกำเนิดเสียง เสียงจะดังหรือเบาขึ้นขึ้นอยู่กับขนาดของวัตถุและแรงกระทำของวัตถุ ความช้า-เร็วของจังหวะเป็นองค์ประกอบของเพลง อย่างหนึ่ง ซึ่งสามารถสื่อถึงอารมณ์เพลงได้	8
2	กิจกรรมดนตรี	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ศ 2.1 ป.1/3 ตัวชี้วัดปลายทาง ศ 2.1 ป.1/4	การฝึกอ่านบทกลอน หรือเนื้อเพลงที่ถูกต้อง จะช่วยให้เรียนรู้เรื่องจังหวะ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการ ขับร้องเพลง และการขับร้องเพลงที่ดีควรฝึกฟังเพลง ก่อน เพราะจะทำให้รู้จังหวะและทำนองเพลง รวมถึง สำเนียงในการขับร้อง การร้องเพลงไทยและเพลงไทยสากล ผู้ขับร้องจะต้องเรียนรู้หลักการร้องและเคาะ จังหวะที่ถูกต้อง จึงจะสามารถขับร้องเพลงได้อย่าง ไพเราะ การเคลื่อนไหวจังหวะประกอบเพลง เช่น จังหวะ เพลงมาร์ช จังหวะเพลงกราว และจังหวะอินเดียนแดง เป็นการปฏิบัติกิจกรรมทางดนตรีที่ทำให้เกิดความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน และมีความสุข	12
3	ดนตรีกับชีวิต	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ศ 2.1 ป.1/5 ศ 2.2 ป.1/1 ป.1/2	บทเพลงมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของ คนเรา บางเพลงมีคุณค่าทางวัฒนธรรม ควรค่าแก่การ อนุรักษ์ไว้ ซึ่งบทเพลงที่ควรศึกษา ได้แก่ เพลงกล่อม เด็กภาคต่าง ๆ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่สะท้อนให้ เห็นถึงความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ของคนในท้องถิ่น บทเพลงที่ใช้ประกอบการละเล่น ทำให้เกิดความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน และเป็นการฝึก การใช้ภาษาของเด็กให้ดีขึ้น เพลงชาติไทย และเพลง	10

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			สรรเสริญพระบารมี มีความสำคัญต่อชาวไทย ดังนั้นเราควรฝึกร้องเพลงให้ได้ เพื่อแสดงความเคารพต่อชาติและพระมหากษัตริย์ รวมถึงเพลงพื้นเมืองซึ่งเป็นเพลงที่คนในท้องถิ่นสร้างสรรค์ขึ้นมา มีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันไปตามท้องถิ่น มีคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	
4	นาฏศิลป์พื้นฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ศ 3.1 ป.1/1 ตัวชี้วัดปลายทาง ศ 3.1 ป.1/2	สิ่งต่างๆ รอบตัวทั้งสิ่งที่มีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิตบางสิ่งเคลื่อนไหวได้ หากสังเกตอย่างตั้งใจจะเห็นว่าสิ่งเหล่านั้นหลายอย่างมีการเคลื่อนไหวที่แตกต่างกัน และการเคลื่อนไหวก็จะมีลักษณะเฉพาะตัว มีความงดงามที่ก่อให้เกิดความรู้สึกชื่นชมและประทับใจ เราสามารถเลียนแบบการเคลื่อนไหวของสิ่งเหล่านั้น เพื่อนำมาใช้สื่อความหมายให้ผู้อื่นรับรู้ได้ หรือที่เรียกว่า “การแสดงบทบาทสมมติ” โดยใช้ท่าทางการเคลื่อนไหวอย่างง่ายๆ หรือใช้ท่าทางที่สวยงามแบบนาฏศิลป์ไทยที่เรียกว่า “ภาษาท่า” เพื่อแสดงท่าทางการเคลื่อนไหวในลักษณะต่างๆ นอกจากนี้ ยังสามารถนำท่าทางการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบมาใช้ประกอบกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจได้ เช่น การเคลื่อนไหวประกอบเพลง	11
5	กิจกรรมนาฏศิลป์	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ศ 3.1 ป.1/3 ตัวชี้วัดปลายทาง ศ 3.2 ป.1/1 ป.1/2	กิจกรรมที่ช่วยสร้างความสนุกสนาน เพลิดเพลินนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายกิจกรรม บางกิจกรรมสะท้อนให้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมที่งดงามของชาติ เช่น การละเล่นของเด็กไทย การแสดงนาฏศิลป์ไทย การศึกษาและฝึกปฏิบัติกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยปลูกฝังให้เกิดการอนุรักษ์มองเห็นคุณค่า และความสำคัญ ตลอดจนสามารถต่อยอดไปถึงการรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามของชาติต่อไปได้	9